

TELEGRAFUL ROMAN.

Nr. 29. ANULU XII.

Sabiu, in 9 Aprile 1864.

Telegrafulu iese de doua ori pe septemana: joi si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei; pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a, prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumtate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciele din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumtate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu cu litero mici, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. s. pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. la

Sinodulu.

Siedinti'a IV. tinuta Mercuri in 25 Mart. 1864. (Continuare si capetu.)

La deshaterea asupra § 26 (punctu 9, asternerea decisiunilor Sinodului parochialu la Consistoriulu diecesanu), dupa d. Branu de Lemeny ia cuventulu

D. Presiedinte, si pe bas'a canonelor, care-i demanda, ca asi'a sa supravegheze, ca candu Domnediu din ceriu aru caut'a asupra-i, sta pe langa parerea sea, si deca aceea nu s'aru priimi, atunci baremu sa intre la protocolu. D. Bolog'a se alatura la parerea Comisiunei. D. Alduleanu cerca a complana diferenti'a prin unu terminu generalu spre supravisiune seu aprobare. D. Onitiu obiecta, ca se restringe alegerea parochului. P. Hanni'a propune spre pertractarea mai departe seu superi'ora, care terminu in fine lu priimesce si d. Presiedinte. Asemenea d. Macellariu. — § 27 Comisiunea l'a priimitu, si Sinodulu, dupa ce-lu combatu dd. Bolog'a si Gaitanu, ear d. prof. Almasianu lu sustine, lu priimesce.

§ 28 se priimesce dupa unele obiectiuni neesentiale. — § 29 Comisiunea l'a formulatu asi'a: Presiedintele ordinariu e Parochulu; ear unde suntu mai multi parochi, acolo parochulu celu mai betranu in servitiu ocupa presidiulu. In sienti'a de fatia a Protopopulu porta acest'a presidiulu, si parochulu ocupa locul vicepresiedintelu. — Aline'a penultima (a doua din urma) suna modificata asi'a: Si din partea membrilor Sinodului parochialu se potu face propuneri, pentru cari presiedintele va defige ordinea pertractarilor. — D. Presiedinte aprobeza respectarea betranetieloru, carea o pretinde si biseric'a; dar a se face din partea parochienilor propunerile in scrisu, nu i se pare bine. — D. Dr. Glodariu, constatandu ca'n su vinu termini „parochia“ si „comuna bisericésea“, arata parerea de ren, ca Sinodulu n'a l'atu in consideratiune observările facute de d. prof. Lengeru cu privire la aceste cuvinte. Apoi combate pasagiulu, unde se dice, ca presiedintele defige ordinea obiectelor de pertractatu; caci atunci se da presiedintelu potere prea mare, o potere, carea elu o pote exploata pentru de a totu amana unu obiectu de adi pe mane. In fine insa digrede dela obiectu, si trebuie chiamatu la ordine. D. Bolog'a doresce a se dice, ca presiedint. trebuie sa puna obiectele la ordine inca n decurgerea Sinodului. D. Branu de Lemeny propune a se dice, ca propunerile, facute si cu graiu, se priimescu, deca suntu sprijinite de trei membri. Cu carea si d. Bolog'a se nvoiesce. P. Hanni'a observa, ca nu trebuie sa ne in tipuimu unu sinodu parochialu ca o dieta, caci altmintrea nu vomu ajunge departe. — § 30., piimitu din partea comisiunei, se priimesce si din partea Sinodului, cu acea modificare propusa de d. Puscariu sen., ca cuvintele dela „ce s'aru provocat“ etc. sa remana afara. — § 31. comisiunea l'a priimitu cu acea modificatiune, ca cuvintele „professorii si invetiatorii“ sa remana afara. (Se priimesce.) — § 32 comiss. inca l'a priimitu, lasandu afara aline'a din urma. (Se priimesce.) Asemenea § 33. La § 34. d. Branu propune in locu de „proteste“ „apellatiunile ori recursurile.“ D. Alduleanu desfasura diferenti'a intre protestu si recursu: cel'a se face acolo n locu, cest'a la o instantia mai inalta. — D. Presiedinte propune langa „proteste“ „si recursuri.“ (Se priimesce cu acea modificatiune.) — § 35 si 36 se priimescu cu modificatiuni neesentiale. D. Branu de Lemeny propune in locu de 2/3 „preste jumtate“; D. Gaitanu cere celu putinu maioritate absoluta. — § 37. se priimesce neschimbatu.

Cu acestea siedinti'a se inchide la 3 3/4 ore.

Siedinti'a V.

tinuta Joi in 26 Aprile 1864.

Escellent'a Sea D. Presiedinte, inviatu prin o deputatiune din cleru si mirenime, si intempnatu cu acclamatiuni de bucuria, deschide siedinti'a la 9 1/4 ore.

La cetirea protocolulu prin d. Secretaru Orbonsiu, Parintele Protopopu Papiu aduce la cunoscinti'a sinodului, ca din trecerea cu vederea a secretariatulu, unde s'au enmeratu cele facute in diecesa dela anulu 1860 incocce, (siedinti'a II, nr. 23) a ramasu afara unu institutu de mare importantia, cu care Escell. Sea Parintele Eppu au inzestratu Eparchi'a nostra: adica Tipografi'a diecesana, si propune a se adange la protocolu. (Se priimesce). P. Hanni'a refera mai departe, si se priimescu parte fara schimbari, parte cu schimbari ne'nsemnate §ii 38, 39, si 40. — La §ulu 41 comisiunea in esintia n'a schimbatu nimicu; numai tiesetur'a a formulat'o asi'a: „comitetulu parochialu, constituindu-se, si alege pre presiedintele seu din sinulu seu; de secretariu pote alege si pre cineva nefiinde membru alu comitetulu, id. e. unu Professoru seu invetiatoriu. Deca secretariulu alesu va fi membru alu comitetulu, va ave votu decisivu, ear altmintrelea numai consultativu.“ Dupa o mica desbatere, la carea participa d. Presiedinte, apoi dd. Glodariu, admin. Puscariu, adm. prot. Patiti'a, Protos. Popeia, Vicepresied. Alduleanu si Adv. Onitiu, §ulu 41 se priimesce in forma urmato're: Comitetulu parochialu, constituindu-se, si alege pre presiedintele si pre secretariu. Presiedintele trebuie sa fia alesu din membrii comitetulu, ear secretariulu pote fi si altu individu calificatu, care, de nu va fi membru alu comitetulu, va ave numai votu informativ.

§ulu 42 comisiunea l'a priimitu neschimbatu, si dupa unele observari ale d. Dr. Glodariu: (a se dice, in locu de ratiociniu dare de sema seu socotela, si ca nu e destulu ca comitetulu parochialu sa se adune de done ori pe anu), reflectate de P. Hanni'a si d. Presiedinte, se priimesce si din partea sinodului. — §ulu 43 se priimesce cu modificarea, ca in locu de 2/3 sa se dica: preste jumtate. —

La §ulu 44 comisiunea alegerea Professoriloru si Invetiatoriloru din §ulu 26 punctulu 2. o-a pusu aici ca punctulu 1; punctele 2—7 si respective 8 le a priimitu cu acea unica modificare, ca cuvintele: „care insa in scrisu trebuie sa se faca“ le a lasatu afara. D. Presiedinte trage atentiuneu asupra ponderositatei lucrariloru comitetulu parochialu si asupra trebuintiei de a se deprinde si omenii nostri la o ordine mai stricta. D. Alduleanu aprobeza, in parte, dar apera totusi parerea comisiunei. D. V. Romanu aru dori ca alegerea Invetiatoriloru sa se puna dupa punctulu 7 ca punctu 8; d. Alduleanu-lu face atentu, ca a alege pre Invetiatorii e unu dreptu materialu, ear a escrie concursu e numai o procedura; totdean'a dreptulu in sine trebuie pusu inaintea unei modalitati, carea e numai o bagatela. D. Munteanu in locu de „Directiunea locala“ propune „Inspectiunea locala.“ P. Hanni'a continua referarea: punctele 10, resp. 9, pana la 23, resp. 22, comisiunea le-a priimitu fara nici o schimbare. Deschidendu-se desbaterea speciala, d. Macellariu propune la §-lu 44 unu adausu: ca despre inventariulu bisericei sa se tramita unu esemplariu si consistoriulu concerninte; caci altmintrelea nu s'aru pote tine evidenti'a. P. Hanni'a o alla acest'a cuprinsa in punctu 19; d. Alduleanu sprijinesce propunerea d. Macellariu ca un'a ce nu e de prisosu. Asemenea si d. Presiedinte, adaugendu numai, ca dor nu Consistoriulu, ci Epitropiei eparchiale sa se tramita acelu inventariu. D. Macellariu crede, ca Consistoriulu va da acestu inventariu Epitropiei eparchiale. Asupra punctulu: ca au a se tramite inventarele Consistoriulu ori Epitropiei eparchiale? se

incinge o desbatere interesantă și instructivă. — D. Președintele și d. Gaitanu sunt de părere, ca socotelele să se susțină episcopiei diecesane; d. d. Alduleanu, Macellariu și Puscariu susțin, ca la Consistoriu, să n' aibă această părere din urma se priimesce. — În privința formulariului, după care voru a se face inventariile, d. Bolog'a face întrebarea, de ce acel'a e gât'a de-ja, ori nu? căci la casul din urma apoi propune alegerea unei comisiuni, carea până n' n' un'a din ședințele următoare să elaboreze unu astfel de formulariu. D. Macellariu află propunerea la locul său și o partinesce, ear d. Alduleanu crede, ca acest'a, că o afacere curată administrativă, să rămână de totu afara; d. Președintele permite, ca e unu ce administrativu, de care se va ngriji Consistoriul la timpul său; dar cu toate acestea aru dori, că pasagiul să rămână că unu principiu. P. Hanni'a aru dice în locu de apodicticulu „se va face“ mai bine „are a se face“, și ca pari'a din inventariu să se facă în 3 exemplare, din care unulu va rămâne în biserică, alu doilea la comitetul parochialu, alu treilea se va tramite la Episcopia. D. Puscariu aprobă această părere; d. Alduleanu crede, că socotelele să se predea episcopiei. D. Președintele rămâne pelânga părerea sea, carea Sinodulu o și priimesce. După unele observațiuni neesențiale, d. Bolog'a observa la pct. 19, ca dór din trecerea cu vederea s'a lasat afara, ca obiectele respective au a se tramite Senatului scolasticu. D. Gaitanu. Obiectele, ce se scot din inventariu, încă aru trebui aretate Consistoriului. D. Alduleanu: Acea vine în raportulu anualu. — Prof. Boiu aru dori a se adauge în pct. 6. lângă mobile „și aparatele“ de Geografia, Istoria naturii, Fizica etc. (Se priimesce.) La § 14 (examinarea și asediarea cantaretilor, clisierilor s. a. servitori mai mici bisericesci) observa P. Admin. prot. Patiti'a, ca acest'a până acum s'a ținut de competența Protopopiloru. D. Președintele. Acest'a stă n' parantesă în § 14. D. Dr. Glodariu: Să se stergă parantesă. D. Președintele propune, în întelesulu canónelor, că alegerea cantaretilor, clopotarilor etc. să se asterna Protopopulu spre censure și injuri. D. Gaitanu află contradicere între acea, că protopopulu să censureze și să asiedie pre acesti servitori bisericesci. D. Dr. Tincu se nvoiesce cu propunerea d. Președinte; numai acea, că protopopulu să dea atestatu cantaretilor, nu-i convine; căci plui protopopu pôte nu-i place, cum cântă cutare cantaretiu, și nu-ida atestatu. D. Președintele. Nu e destulu, că cantaretiu să scia cântă, ci se cere, că elu să cânte după melodia bisericii. Cătu pentru esamenu, ael'a va constă din acea, ca cantaretiu va cântă în biserică 2—3 stichuri, și n' data se cunósce, ca scie cântările și tipiculu. D. Dr. Tincu afirma, c'a disu, ca cantaretiu să nu fie legatu de testimoniulu protopopulu, ci să aiba valóre și altu atestatu, ce l' aru produce dela vr'o persóna competente. D. Dr. Glodariu cêrca a sprijini pre Dr. Tincu; dar merge asiá de departe, încátu v'atema bun'a cuviința și respectulu cătra oficiulu protopopescu, prin carea nu numai produce indignatiune și chiamare la ordine, ci provóca și o apologia a stărei protopopesci prin P. Prot. Hanni'a, care n' cuvinte chiare, energice și însoțite de applausele adunării arata pe de o parte îndatoririle cele multe și sarcinile cele grele ale protopopiloru, pe de alt'a dotarea lor cea de totu mica și necorespondentă, asiá încátu adeseori sunt constrinsi la lucrulu mânilor. D. Dr. Tincu se apera de prepusul, că candu densulu aru fi voit a atacá pre cine-va, și repetiesce propunerea sea: că și atestatele din institute competente să aiba valóre. D. Președintele: Cantările în biserică noastră sunt în decadința, și parintii nostri din véculu V. încă au cerutu aceste calități. Canónele din Soborul ecumenicu VI. ceru, că cantaretiu să nu facă strigări necuviințioase în biserică și să nu cânte în biserică ce-va, ce nu e potrivit. Se pôte intempra, că cineva să se facă astadi cantaretiu, care n' au invetiatu cleric'a seu pedagogi'a. — D. Gaitanu pretinde, că atestatul dela ori ce protopopu de legea noastră să aiba valóre. D. Puscariu: Să se dica mai bine: de ce va avé atestatele cuviințioase. D. Președintele formuléza §-ulu asiá, ca numai acelu alesu, care s' au examinat din partea Scaunulu Protopopescu, pôte fi cantaretiu. D. Onitiu. Alegerea să nu se facă prin comitetu, ci prin obstea n' tréga, după cumu s' a făcutu și pân' acumu. D. Președintele: Ba pân' acumu l' au alesu numai câte trei patru inși din comuna. — D. Fericeanu (catechetu gimn. în Brasiovu) aru dori a se dice, ca bibliotecile nu să se inființieze, ci să se realizeze. (Nu se priimesce.) —

La ordine vine secțiunea IV: despre epitropi. Refert. P. Hanni'a raportéza mai departe, ca Comisiunea §§-ii

45, 46 și 47 i-a priimitu fără nici o schimbare. — § 48. pct. 1, 2, 3 rămân neschimbate, în pct. 4. în locu de eforu Comisiunea a disu: Comitetulu. Pct. 5 și 6 rămân neschimbate; 7, 8, 9 și 10 s' au aflatu nepotrivite cu § 45, și s' au lasat afara. D. Bolog'a, aflându contradicere între acea, ca epitropii au de a pune în lucrare hotaririle Comitetulu și Sinodulu parochialu, pecându aceste hotariri vinu a se substerne Consistoriului spre revisiune etc., pune adausulu, ca hotaririle Sinodulu și Comitetulu parochialu, „tre-cute în valóre de dreptu.“ D. Alduleanu néga această contradicere, de óre ce epitropi'a priimesce dela Comitetu conclusele spre efectuire. D. Macellariu crede, ca epitropi'a duce unu rolú fôrte supusu comitetulu și sinodulu; prin urmare n' are de a examina conclusele comitetulu de bune ori de rele. D. Bolog'a sustine părerea sea, adaugendu ca schimbându-se odată decisiunile Comitetulu paroch. (d. e. prin Consistoriu), decisiunea acest'a au incetatu a fi decisiune a Comitetulu parochialu. D. Alduleanu sustine tocmai contrariulu, ca decisiunile Comitetulu seu ale Sinodulu parochialu, și de ce se stramuta în întelesulu legiloru din partea dirigatoriiloru mai înalte, totu rămân decisiuni ale Comitetulu seu ale Sinodulu parochialu. — De această pareră e și P. Protosinhelu Pope'a, argumentându, ca asiá e și la judecatoriile politice.

Dupace se mai venturá secțiunea prin dd. Alduleanu, Bolog'a, Gaitanu (care încă o partinesce părerea dlui Alduleanu) și Pope'a, multe voci ceru încheierea desbaterei, carea se face cu acea, ca §ulu rămâne neschimbatu. —

§ 46. Comisiunea l'a priimitu fără schimbare. D. Dr. Tincu propune după analogi'a în comunele politice a se dice și „secretariulu.“ (Se priimesce.) Refert. P. Hanni'a continua: §ulu 47 Comisiunea l'a priimitu neschimbatu; și sinodulu încă-lu priimesce, modificându la propunerea dlui Dr. Glodariu cuvintele: de o miia suflete în cuvintele: până la o miia de suflete. —

§ 48. (problemele episcopiei parochiale) Comisiunea l'a priimitu întregu, schimbându numai cuventulu „efori“ (gresiala de tipariu) în epitropi. D. Bolog'a a voit a se face la punctulu d'antâiu aceleași observări, ce lea facutu la § 45; dar fiindca acolo nu s' au priimitu, trece și aici preste ele. La punctulu 2 îndrepta e eróre stilistică (că nu la trei epitropi să fie un'a cheia, ci la fie-care epitropia câte un'a). La punctulu 6 observa, ca potu veni casuri, unde se cere vreo cheltuiéla grabnică, pentru carea nu se pôte aduná comitetulu seu sinodulu parochialu; de acea e de părere, că epitropiloru să le fie liberu a cheltui și anticipative d. e. pe sate 10, în Brasiovu până la 100 f., careasa o póta cheltui epitropii la casuri de lipsă. D. Puscariu propune o instructiune specială în privința acest'a. D. Alduleanu apera testulu originalu. Nu avemu noi, dice, să pertractámu dreptulu agen-delor epitropiloru, încátu și de ce au ei dreptu de a face spese. Ei sunt organele comitetulu, care, fiindu membrii lui totu la unu locu, se pôte aduná în tempulu celu mai scurtu. Incátu are comitetulu dreptu de a aplacá bani, și încátu nu, nu e aici locul de a otari. Epitropii, aiba bani multi ori putini, nu potu cheltui nimicu fără comitetu, ale carui ordinatiuni ei trebuie să le implinésca. Aru dori numai, ca epitropii să nu póta întreprinde nici o cheltuiála fără aprobarea comitetulu parochialu, (nu a Sinodulu și a comitetulu.) D. Președintele: În totu anul se va face preliminarulu pentru spesele anulului urmatoriu, și preliminarulu acest'a comitetulu lu propune Sinodulu parochialu, care-lu preda comitetulu, car comitetulu epitropiloru. Preliminariile acelea de bugetu apoi se substerne Consistoriului. D. Bolog'a. În § 44 punctu 19 s' a otaritu, că asternerile la Consistoriu să se facă prin scaunulu protopopescu; priimindu-se § 6 asiá precumu e, vomu veni în perplesitate. P. Pope'a încă e de părerea dlui Bolog'a, numai nu epitropiloru, ci comitetulu să se dea puterea acest'a. D. Președintele cêrca a impacá parerile propunendu a se dice, ca să nu întreprinda nici o cheltuiéla fără imputernicirea comitetulu parochialu. D. Alduleanu rămâne pre lângă părerea sea, carea o sprijinesce și D. Gaitanu. D. Macellariu propune a se lasá punctulu 6 de totu afara; căci densulu privesce pre epitropi de unu ce cu multu mai subordinatu, decâtu că ei să supraveghieza asup'a portării preotiloru și a invetiatoriloru. P. Administratoru Patiti'a face o mică întrebare în privința celor 3 chei. D. Dr. Tincu întreba, ca de ce epitropii n' au dreptu de a cheltui nimicu, cumu voru poté ingriji de ceva? D. Dr. Petreanu observa, ca punctulu 8 vine prevediutu în afacerile comitetulu la nrulu 4, și asiá lu afla de prisosu. P. Pope'a observa, ca în punctulu 10 să se dica inspectorii în locu de directorii. D. Macellariu aru dori, că și pun-

ciulu 10 sa rămăna afara totu din motivele dela punctulu 7; D. V. Romanu sprijinesce parerea d-lui Macelariu; dar' deca cu tôte acéstea §-ulu s'aru priimi, atunci aru propune a se adauge, că epitropii sa staruiesca la parochieni, că prunci de scôla sa cerceteze scôla regulatu, căci, deca nu, se voru pedepsi parintii dupa mesurile cuviincioase. (Punctulu 10 si 11 rămănu neschimbate.)

Aru urmă acumu taierea II. despre protopopiate; dar' dupacumu raportéza d. referinte, comisiunea a facutu unu adausu in privintia scôleloru: ca adica, unde dône séu mai multe comune sustinu un'a scôla, acolo comitetulu scolaru se alege din membrii fiacarei comune bis., ear membrii diferiteloru comune au fatia cu scôla aceleasi datorintie, că si membrii altoru comune singuraticé. — Trecentu-se acumu la taierea a dôn'a, comisiunea a priimitu § 49, resp. 50 neschimbatu. — In § 50, resp. 51 propune comisiunea, a se dice, ca protopopiatele sa rămăna in starea loru presinte pâna la o alta regulare. (Se priimescu.) — In § 51, resp. 52 a pusu commiss. in locu de 2 moduri 3 moduri. — D. Presiedinte aduce aminte Sinodului, ca Esc. Sea inca de multu (ni se pare in siedintia II. Red.) a spusu, ca §§-ii urmatori i-a schimbatu si ca asiâ dara nu se voru citi din carte. Refert. P. Hanni'a citește §ulu 52, resp. 53. modificatu astfel: Scaunulu protopopescu este o corporatiune in afacerile bisericesci, scolare si fundatiunale, care in aceste afaceri in genere, ear in specie in afacerile mai chiaru enumerate forméza in biserică forulu de instantia antai'a. D. Bolog'a. Deca e la desbatere §ulu 54. din carte, atunci întreba, cine e locotitorulu protopopulu, despre care vorbesce §ulu 54? D. Presiedinte a'ntielesu prin acést'a totdeun'a pre administratorii protopopesci. D. Bolog'a. Atunci in tôte protopopiatele aru trebui sa fia lângă protopopulu si câte unu administratoru protopopescu. Crede, c'aru fi mai bine a se dice, ca locotitorulu e celu mai betrănu dintre assessorii scaunulu protopopescu. — D. V. Romanu si dr. Tincu suntu de parere, ca definitiunea scaunulu protopopescu n'are locu aici. D. Bolog'a repetiesce intrebarea sea, pentru casuri de bóla s. a. din partea protopopulu. D. Presiedinte se nvoiesce, că sa rămăna afara cuventulu acést'a; P. Pope'a crede, ca sa rămăna; dd. Puscariu si Hanni'a sustinu, ca caus'a se va regulá prin praxa; d. Alduleanu aru dori, că ingrijirea pentru acést'a, că protopopulu sa aiba locotitorulu, sa se faca pe calea administrativa. D. Presiedinte aru mai adauge, ca se potu alege in scaunulu protopopescu că membrii si unu capelanu si unu diaconu si unu mireanu. — § 55. Comisiunea l'a priimitu fâra schimare. Prof. Boiu propune, a se dice, ca pre membrii scaunulu prot. i denumesce Consistorialu pe bas'a candidatiunei facute din partea „preotimei tractuale“, (nu din partea scaunulu protopopescu), conservandu-se ustfelu, dupa parerea densului, mai bine principiulu constitutiunali alu bisericé. P. Hanni'a. In sinodulu protopopescu suntu si mireni; d. e. 10 preoti, 20 mireni; ce influintia pôte avé aici Protopopulu? — D. Alduleanu apera conceptulu comisiunei; căci altmintrea rămănu protopopulu numai agende dogmatice si spirituale. D. Presiedinte crede, ca §-ulu destulu e de liberalu pentru asta data; candu vomu avé mai multa lumina intelectuala, atunci ne vomu perfectuná si mai departe. D. Gaitanu întreba, ca pôte denumi Consistorulu la unu scaunu protopopescu pre cine-va, care n'au venitu la candidatiune. D. Sea crede, ca ar trebui sa póta. D. Macellariu i pare reu, ca s'au adusu de d. antevorbitoru acést'a intrebare; căci D. Sea crede, ca numai din cei 3 candidati se póte denumi unulu, nu si dintr'altii. Propunerea prof. Boiu o partinesce, dar numai pentru prim'a ocupare si constituire a scaunulu protopopescu, căci apoi se voru întregi membrii dupa modalitatea §-lui acestui. D. Gaitanu. Tocmai acést'a la condusu, că sa dica, ca sa se reserve Eppulu acestu dreptu. — D. Presiedinte. Me rogu, dlorul noi vremu sa ne regulămu numai pe venitoriu; insa eu dorescu, că regularea acést'a sa fia cu bagare de séma cătra institutele de mai nainte. Noi nu amu avutu nici odata scaunu protopopescu fâra norme; noi nu dicemu, ca candu se va introduce organismulu acést'a, atunci cele de pâna acumu sa se stérge, ci regul'a de pâna acumu sa rămăna frumósa, cumu a fostu. Protopopii si pâna acumu s'au intielesu cu assessorii loru si au facutu aratare la Consistoriu. — D. Puscariu cere a remané §-ulu cumu e. — La problemele Scaunulu protopopescu, unde se vorbesce despre rapirea mireseleoru, se nasce o discussiune, alu cărei capetu, fiindca lucrulu se tine si de forulu civilu, e, ca se adauge la punctulu respectivu: „incătu privéscé partea canonica.“ Asemenea la complanarea certeloru, la casurile de apostasia ale preotiloru. §§

60. resp. 61, si 61, resp. 62. Comisiunea i-a priimitu, si Sinodulu inca-i priimesce. Asemenea § 63, resp. 64, si § 64, resp. 65. La § 65. D. Gaitanu cere a se dice in locu de $\frac{2}{3}$, „preste jumetate.“ D. Alduleanu combate, căci aici suntu membrii putini, pecandu la parochii suntu multi. D. Puscariu sen. Sa se dica, ca jumetate din membrii veniti suntu capaci de a aduce unu concusu. D. Alduleanu. Sa bagămu de séma, ca unu conclusu are si o parte morala. D. Presiedinte cerca a mijloci; P. Pope'a pentru $\frac{2}{3}$; acést'a apoi rămăne. — §§-ii 66, 67, 68, 69 si 70 comisiunea i-a priimitu, si d. referinte i propune Sinodulu spre asemenea. La § 70 d. Bolog'a cere, că presiedintele o motiune sprijinita de 5 membri sa fia datoriu a o luá la pertractare. — D. Alduleanu. Presied. este respunditoriu pentru ordinea buna si si pentru sustinerea ordinei e datoriu a luá obiectele la pertractare; dar potu veni si motiuni nefolositoare, care apoi dupa sunetulu §ului acestui totusi aru trebui puse la ordine. D. dr. Glodariu cá D. Bolog'a. D. Presiedinte. Intiepleciunea practica cere, că sa ficsămu o dispositiune statatóre, că nu in locu de progressu sa vedemu regresu. O disciplina sanatósa nu numai ca nu strica, ci tocmai e buna. Trebuie sa fia o lege morala, carea sa siléscă pre crestini la o ordine buna. — §ulu se priimesce cu schimbare facuta. — § 71 si 72 se priimescu. La § 73, punctulu 6, la propunerea D. Presiedinte, se adaugu lângă Gimnasia si scólele reale si capitale. D. Dr. Glodariu întreba, ca adunandu-se sinodulu protopopescu odata pe anu, in decursulu anulu cine va portá lucrurile, cari competu sinodulu? Prof. Boiu ar dori, că la alegerea Protopopulu sa fia toti parochii si din fiacare comuna câte unu mirenu. D. Dr. Glodariu: ha câte doi mireni. Refert. P. Hanni'a citește §-ii 74 si 75, si-i propune neschimbati spre priimire. Prof. Boiu repetiesce propunerea sea. D. Dr. Glodariu o sprijinesce cu aceea, că la alegerea Protopopulu sa fia un'a parte preoti si dône parti mireni. D. Bolog'a nu pôte priimi motiunea Prof. Boiu, căci comuneloru mai numeróse prin aceea li s'aru face nedreptate. (§§-ii se priimescu dupa proiectu.) Refert. P. Hanni'a recomănda § 76 spre priimire. D. Bolog'a. Sa nu se restringa alegerea de Protopopu la trei candidati, ci sa dămu alegatoriloru cea mai libera voia. D. Presiedinte. In §-ulu acést'a, cumu este tiparitu, este o bunatate fórte mare, pentru insasi alegerea de Protopopu, si adeca: ca alegerea nu se va face nici odata fâra resultatu. Consistoriulu va avé privire la impregiurarea locala, la preoti bine meritati; dar' candu nu va avé încătrau, va fi silitu a pune in candidatiune si alti individi, cari nu se tînu de protopopiatulu respectivu, candu ei nu au clerici buni si preoti charnici.

D. Alduleanu se pare, ca comisiunea a facutu aici o schimbare. P. Hanni'a. Asiâ e. Sinodulu protopopescu candidéza prin alegere si-i propune Consistoriulu diecesanu spre a priimi pre unulu dintre ei. D. V. Romanu. Priimindu-se §ulu dupa cum l'a formulatu comisiunea, atunci chiaru momentele aduse innainte de Esc. Sea nu suntu luate in séma. Consistoriulu mai bine va cunósce membrii cei apti din diecesa, de cum i-aru cunósce membrii unui protopopiatu. D. Presiedinte. Prin propunerea comisiunei mai multa voia libera se da Episcopulu, decātu prin testulu din proiectu; pentruca deca i place vre unulu dintre cei trei candidati, lu priimesce; deca nu, nu. P. Hanni'a. Deca din tînutulu acel'a inca a concursu unulu, atunci firesce acel'a se va respectá. D. Puscariu: Neprimindu-se motiunea comitetulu, dlui numai asiâ s'aru poté invoí cu §ulu, deca in locu de 3 s'aru pune 6 candidati. D. Presiedinte sustine parerea sea, ca mai mare volnicia se da Consistoriulu dupa propunerea comitetulu. D. Alduleanu. Atunci mai bine sa se denumésca Protopopii fâra influintia Protopopiatulu; căci deca candidatiunea se face de susu, atunci totusi e denumire, numai in alta forma. D. Presiedinte reflecta, ca sa nu se confunde alegerea de Eppu cu alegerea de Protopopu. Prof. Boiu partinesce propunerea primitiva, căci afla mai multa garantia pentru alegerea individulu celui mai aptu, candu pre cei 3 candidati i va propune Consistoriulu, care cunósce pre toti preotii si clericii din eparchia, pecandu preotimea unui tractu d'abiá cunósce pre cei din tractulu seu si unulu sau dône tracturi invecinate. P. Archimandritu P o p a s u. Sa nu se scape din vedere increderea carea este midiloculu celu d'antăiu si celu mai moralu, si asiâ sa se lase voia fiacarui protopopiatu de a-si alege cei 3 candidati (Sa traiéscă!) §-ulu se priimesce dupa propunerea comisiunei. §§-ii 77 si 78 dupa unele reflexiuni ale dd. Bolog'a si prot. de Crainicu se priimescu § 79 si resp. 80 comisiunea i-a priimitu neschimbati. La propunerea D-lui

Macellariu se slerge §-ulu, care oblegă pre protopopulu la portarea speselorualegerei sale.

Urméza capu IV. Refert. P. Hanni'a raportéza, ca comissiunea §§ii 80—86 i-a priimitu neschimbati, lasandu-se afara § 87. Asupr'a acestui § se pórte o discussiune fórte vija intré dd. Presied. Alduleanu si Puscariu; in fine §ulu remâne afara. D. Codru observa o contradicere: comitetulu protop., se dice, sa consté din 15 persóne, pecându sinodulu protop. consta numai din 12. Eróre se indrépta, dicendu-se dupa propunerea Dlui Presiedinte pe jumetate.

Urméza taerea a IV, carea Sinodulu o priimesce en bloc (preste totu).

Cu acést'a se inchide siedinti'a lá 2¹/₄ óre dupa amédi. La ordinea dilei urmatóre se pune taerea a V. despre eparchii.

Prospectu politicu.

In unulu din numerii trecuti facuseramu pomenire de dóue lucruri insemnate, dintre care unulu erá intrarea lordului Clarendon in cabinetulu Angliei, unu amicu alu congressului, si prin urmare a lui Napoleon III. Actiunea acestui nou ministru amu poté dice, ca incepe cu o comissiune din partea Angliei la cabinetulu Tuilieriloru in cas'a germano-danésa. Dupa o depesia din Hamburg, missiunea lordului Clarendon la Partis arú fi de a incunoscintiá pe cabinetulu francesu despre concessiunile, cari numa le póte face Dani'a, si a prepará pe Franci'a la aprobarea punctelorú statorite de Angli'a si Dani'a cá basa a conferintiei cei demultu trambitiate prin diuarie. Concessiunile din partea Daniei se reasuma cam in tipulu urmatoriu: Rendsburgulu sa se prefaca in fortareti'a federatiunala si sa aiba garnisóna mestecata din Prussi si Hanoverani. Schleswigulu sa fia unitu, dar nu incorporatu cu ceea-lalta Dania. Holsteinulu va capatá unu Locutiitoriu, carele de buna séma va administrá ducatululu, cá locutiitoriuulu ducelui de Holstein (care va fi regele Daniei) si cá atare partasia la Bundestagulu din Frankfurt.

Lordulu Clarendon se dice ca arú fi imputernicitu a face Franciei alte concessiuni in casulu candu arú aprobá bazele aceste.

Resboiulu cu tóte aceste curge, si cu deosebire foile engleze latiescu sciri despre scene si intemplári infiorátore din câmpulu resboiului. Asiá ne spunu, ca la bombardarea Sonderburg-ului s'au perichitatu multe vieti de a le ómeniloru privati, facenduse bombardarea fára semnalizare premergátore. Unele diuarie voru sa ne asigure despre desiertarea siantiuriloru Düppel-ului.

E greu de gacitu, déca lordulu Clarendon si ajunge scopulu in Paris, si e greu de a gaci, déca conferintiele voru avé unu finitu bunu. Catu bine astépta Dani'a, se póte vedé de acolo, ca ea-si procura necontentitu óste si nái de resboiu. In dilele din urma sa fia plecatu o naia danésa cuirassata (tintuita) cu 72 de tunuri fára a se sci incatráu. Dealta parte Napoleonu III. s'au salvatu inaintea Franciei si a Europei incoronandu-si actiunea sea politica in Mexico prin reesitulu de a fi datu Mexicului unu imperatu. — Intre concessiunile, ce se dice ca vrea Angli'a sa faca lui Napoleonu III. e si aceea, ca Angli'a va recunósce pe imperatulu mexicanu. Acumu, de-lu va recunósce, de nu-lu va recunósce, imperati'a mexicana e faptu implinitu si déca nu alii celu pucinu Francesii voru recunósce si voru sprijini unu lucru, care le mai maresce splendórea cu o fapta mare de initiativa in viéti'a popóreloru nu ale unei partii de lume, ci a lumii intregi.

Gener. Garibaldi fu in dilele acestea idolulu Angliloru. Chiaru si corespundintii cei mai reci dícu, ca atát'a onóre nu i au datu lui Garibaldi nici Neapolitanii. Cátu tempu au fostu in Londonu, au fostu mai numai pe la banchete; la celu din Staffordhouse au fostu invitati si plenipotentiatii Daniei. Acumu sa se afle Garibaldi in Belgiu. —

Din Romani'a aflámu dupa diuariel nemptiesci, ca sesiunea camerei s'au prelungitu pâna in 1 Maiu c. v. si ca camer'a au incuviintiatu bugetulu pentru infiintierea unui lageru la Focsiani, precumu si cá ministrulu Cogalnicianu au cerutu unu bugetu de 500,000 lei pentru unu ablegatu la congressulu european.

Din diuariel romanesci insa nu aflámu alta decâtu ca cestiunea importanta rurala sufere din partea camerei amanari preste amanari. Parintii patriei din Romani'a strigau mai candu ca nu au tempu, candu sa voteze legi mantuitoére. Acumu, candu au tempu, se vede ca nu au bunavointi'a.

Publicarea

summelorú incurse la fondulu Associatiunei dela siedinti'a comitetului tinuta in 1 Martiu pâna la siedinti'a din 12 Apriliu a. c.

1. D. Eliseiu I. Armatu a depusu la Secretariatulu Associatiunei competinti'a anualá appromisa in suma de 5 #. Totu d-lui pentru una esemplariu din Protocolulu adunárei generale a III. a platitu 50 xr.

2. D. Colectoru din Bistritia Gabriele Dorgo tramite la fondulu Associatiunei tacs'a de m. ord. pre a. 186³/₄ pentru d-sea si d. Iosifu Popu in suma de 10 fl. v. a.

3. D. Colectoru din Blasiu Georgie Pop'a a tramisu la fondulu Assoc. 70. v. a. cá tacs'e de m. ord. pre a. 186³/₄ si anume, dela urmatorii m. a) dela Rm. D. prepositu capitulariu B. Ratiu contingentulu anualé in 10 fl. v. a. b) Rm. D. Canonicu Constantinu Alutanu contingentulu anualé, in 10 fl. c) Rm. D. Canonicu Constantinu Pappalvi contingentulu anualu apromisu in 10 fl. d) Rm. D. Can. Ioanne Fekete tacs'a anualá 5 fl. e) Rm. D. Can. Ioanne Chirila 5 fl. f) Rm. D. Can. Grigoriu Mihali 5 fl. g) Rm. D. Can. Antoniu Vestemeanu 5 fl. h) Rm. D. Can. Eli'a Vlass'a 5 fl. i) Rm. D. V. Rectoriu Teodoru Deacu 5 fl. k) Rm. D. Colectoriu Georgie Pop'a contingentulu apromisu pre fia-care anu 10 fl.

Asiá dara, summ'a tramisa prin mai susu numitulu Colectoru face invalulu austriaca summ'a de 70 fl. di: sieptedeci f.

4. D. Colectoru din Fogarasu Codru Dragusianulu a tramesu la fondulu Assoc. 65 f. v. a., si anume dela Domnii:

a) dela D. Basiliu Stantiu c. r. Capitanu in pensiuone, tacs'a de m. ord. pre anii 1863 si 1864 in summa de 10 f. b) D. Michaelé Poparadu c. r. Capitanu in pensiuone pre anii 1863-4 10 f., c) D. Prot. Petru Popescu tacs'a de m. ord. pre a. 1864 5 f., d) D. negociatoru Georgiu Eiseru 5 f. e) D. notariu prim. Danilu Gremoiu 5 f. f) D. Vicariu foraneu Nicolae Maniu 5 f. g) D. Assessoru Distr. Grigoriu Maieru 5 f., h) D. Jude procesualu Georgie Strimbu 5 f., i) D. V. Capitanu Ioane Codru Dragusianulu 5 f., k) D. docinte in Carisiór'a Nicolae Buda cá m. nou 5 f. l) comunitatea Sinc'a vechia cá tributulu casualu 5 f.

Asiá dara summ'a tramesa prin D. Colectoru Codru Dragusianulu face 65 fl. v. a.

5. Prin D. Colectoriu si Prot. in Sabesiu Ioanne Tipeiu s'au administratu la fondulu Assoc. 11 fl. v. a., si anume:

a) dela D-sea tacs'a de m. ord. pre a. 186³/₄ 5 f., b) D. Notariu Ioane Carpenisianu tacs'a de m. ord. pre a. 186³/₄ si pentru decretu 6 f. Summ'a 11 fl. v. a.

6. Prin D. Colectoru si Prot. in Clasiu Vas. Rosiescu s'a administratu la fondulu Assoc. cá tacs'e pre a. 186³/₄ summ'a de 26 fl. v. a. si anume:

a) dela D. Secretariu gubr. Nic. Barbu tacs'a pre anulu 186³/₄ si pentru diploma 6 f., b) D. c. r. Directoru de Cancelaria Ioann Babb de Kopolnok-Monostor, tacs'a de m. ord. pre anii 186³/₄ 5 f., c) D. Prot. Vas. Rosiescu 5 f., d) D. Prot. Ioanne Pamfilie 5 f., e) D. Capelanu Gregoriu Chif'a 5 f.

Summ'a deei administrata prin D. Colectoru Vas. Rosiescu face 26 fl. v. a.

7. D. Dr. Ioanne Mesiot'a Prof. gim. in Brasiovu a administratu la fondulu Associatiunei tacs'a de m. ord. pre anii 1863 si 1864. pentru D-sea si pentru D. prof. gimn. Davidu Almasianu in summa 20 fl. v. a.

8. D. Colectoru si Prot. in Dev'a Ioanne Papiu administréza la fondulu Associatiunei cá tacs'e de m. ord. pre anii 186³/₄ summ'a de 55 fl. v. a. si anume:

a) dela Ill. sea D. Baronu si Comite supremu de Nopeea tacs'a de m. ord. pre anii 186³/₄ 5 f., b) D. Franciscu Iechimu Assess. de Sedria 5 f. c) D. Dominicu Iordanu Jude primariu 5 f. d) D. Eliá Hentesiu ratiocinante 5 fl., e) D. Lehman Robertu advocatu 5 f., f) D. Ioanne Moldovanu preside la Comissiunea de desdaunarea pamentului 5 f., g) D. Ioanne Papiu Prot. in Dev'a 5 f., h) D. Dr. Lazaru Petco advocatu 5 f., i) D. Georgie Ciacianu V. Comite 5 f., k) D. Ivantie Chigsi'a docente 5 f., l) D. Georgiu Nicorescu parochu numai pre anii 186²/₃ 5 f. Summ'a 55 fl. v. a.

9. D. Colectoru si Jude primariu alu Comitatalui Cetatiei de balta Iosifu Siulutiú a tramesu la fondulu Assoc. 68 fl. v. a., cá oferte dela 7 Comune din comitatulu Cetatiei de balta, si anume: a) dela Comun'a Giulusiu 10 f., b) Comun'a Laticudu 12 f., c) Comun'a Samosiu-telecu 10 f., d) Comun'a Cergidulu mare 10 f., e) Comun'a Cergidu micu 6 f., f) Com. Teremi'a mare 10 f., g) Comun'a Subpadure 10 f. Summ'a 68 fl. v. a.

9. Deadreptulu la cass'a Associatiunei a maf incursu summ'a de 20 fl. v. a. cá tacs'e anualé pre 186³/₄ si anume:

a) dela D. Prot. Ioanne Hanni'a 5 fl., b) D. Protopopu Gregoriu Ratiu 5 f., c) D. parochu Alessandru Lebu 5 f., d) D. parochu Radu Popea 5 f. Summ'a 20 fl. v. a.

10. D. Prot. in Mehadi'a Dimitrie Iacobescu a tramesu 2 f.

11. D. parochu Nicolae Tatucu 1 f.

Dela Secretariatulu Associatiunei transsilyvane. Sabiu in 12 Aprilie 1864.

In nr. 28 fati'a 110 sírulu 21 de din josu ne rogámu a se indréptá „presbiterialu“ prin „protopresbiteralu.“